

23.12.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**23 Aralık 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

23 Aralık 2022 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1350 Diyarbakır Milletvekili Semra GÜZEL'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliğinin Düşmesine Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 6588, 6589, 6590, 6591, 6592)

ATAMA KARARI

— Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Ait Atama Kararı

YÖNETMELİKLER

- Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Jandarma Genel Komutanlığına Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemelerin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Yönetmelik
- Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Sucul Omurgalı Canlıların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

TEBLİĞ

— Atık Ara Depolama Tesisleri Tebliği

YARGI BÖLÜMÜ

YARGITAY KARARLARI

— Yargıtay 3, 7 ve 11. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

15 aylık gıda enflasyonu 3 katı aştı

Yıllık gıda enflasyonu baz etkisi ile düşüşe geçse de gıdada 15 aylık fiyat artışı 3 katı aştı. İşçi, memur ve emeklilerin gelir artışı ise gıda enflasyonunun çok altında kaldı.

Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu (Birleşik Kamu-İş), gıda fiyatlarına dair aylık olarak gerçekleştirdiği Halkın Enflasyonu araştırmasının aralık ayı bulgularını açıkladı. Gıda fiyatları önceki aya göre yüzde 8,3 oranında artarken yıllık artış baz etkisi ile yüzde 137,3'e indi. Ancak vatandaşlar faiz indirimlerinin başladığı 2021 yılının eylül ayında 100 liraya satın aldığı bir gıda sepetine bu yıl aralık ayında 334,4 lira ödemek zorunda kaldı. Vatandaşların gelir artışı ise gıda enflasyonunun altında kaldı.

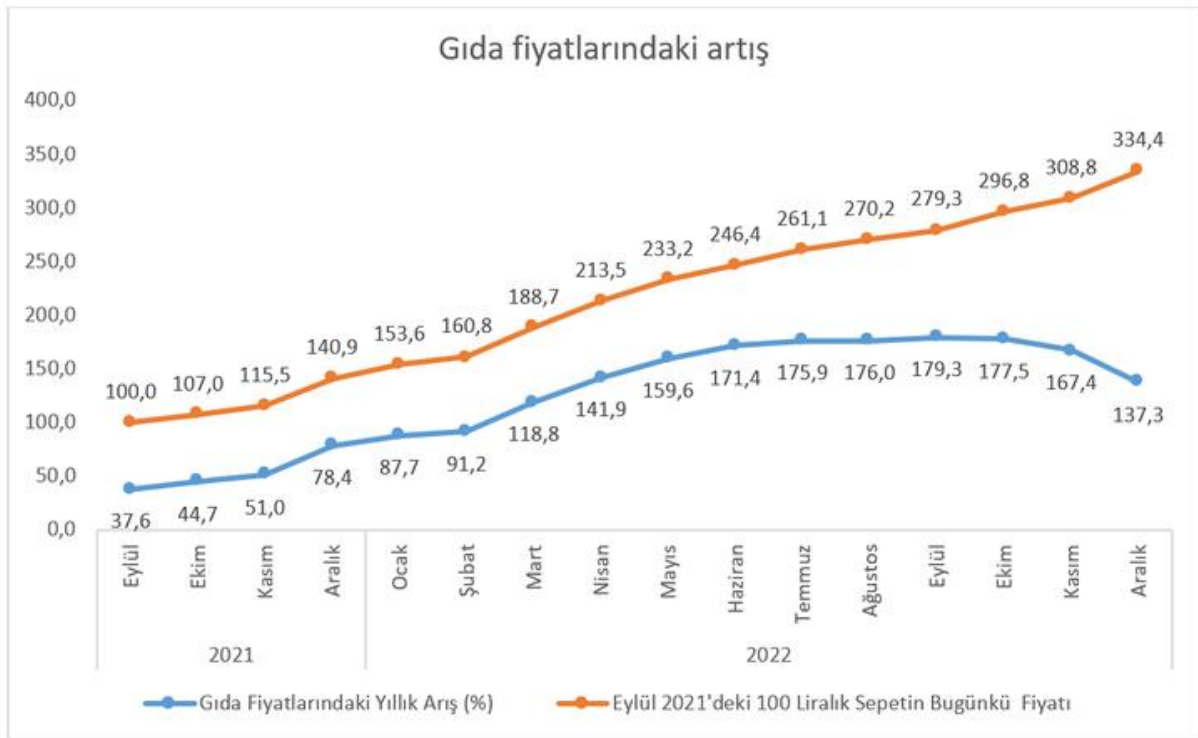
Birleşik Kamu-İş'in Ar-Ge birimi KAMUAR, fiyatlarını Ankara'daki marketlerden düzenli olarak derlediği ve halkın en fazla tükettiği 64 temel gıda maddesinden oluşan bir sepeti esas alarak hazırladığı gıda fiyatları endeksinin Aralık 2022 sonuçlarını açıkladı. Araştırmaya göre ailelerin en fazla tükettiği 64 gıda maddesinin fiyatı aralıkta bir önceki aya göre yüzde 8,3 oranında artarken, geçen yılın aynı ayına göre artış ise yüzde 137,3 olarak gerçekleşti.

Eylül ayında yüzde 179,3 oranına kadar yükselen 12 aylık gıda enflasyonu, hükümetin ve Merkez Bankasının düşük faiz politikası sonrasında enflasyonun sıçrama yaptığı 2021 yılının aralık ayına göre bakıldığında baz etkisi ile yüzde 137,3 seviyesine gerilemiş oldu. Ancak gıda fiyatlarındaki yükselme devam ediyor. Eylül

2021'den Aralık 2022'ye kadar geçen 15 aylık süreçte gıda fiyatlarındaki artış yüzde 334,4'ü buldu.

SEBZE FİYATLARI BİR AYDA YÜZDE 19,2 ZAMLANDI

Araştırmaya göre aralık ayında sebze fiyatları yüzde 19,2 oranında yükselirken sebze de yıllık fiyat artışı yüze 381,3 oldu. Meyve fiyatlarında aylık artış yüzde 5 olurken yıllık artış yüzde 228,4'ü buldu. Ekmek, pirinç, un, bulgur ve makarna aralık ayında yüzde 6,4 zamanlandı, yıllık bazda bu artış yüzde 134,7'ye ulaştı. Süt ve süt ürünleri ile yumurtada aylık artış yüzde 2,8 olurken yıllık artış yüzde 97,2 oldu. Et ve balıkta aralık ayında fiyat artışı kasım ayına göre yüzde 13,7, önceki yılın aralık ayına göre ise yüzde 79 oldu. Yağ fiyatlarındaki artış aylık yüzde 2,8 ve yıllık yüzde 42,8 olurken bakliyatda aylık yüzde 1,6 ve yıllık yüzde 71,3 düzeyinde gerçekleşti. Salça, zeytin, bal, çay ve tuz gibi gıda maddelerinde ise aylık artış yüzde 2,1, yıllık yüzde 116,9 oldu. Gıda fiyatlarının ortalamasına bakıldığında aylık artış yüzde 8,3 ve yıllık artış yüzde 137,3 olurken 12 aylık ortalama da fiyat artışı ise yüzde 150,4 oldu.

“FİYAT ARTIŞLARI AÇLIK RİSKİNİ BÜYÜTÜYOR”

Birleşik Kamu-İş'in araştırmasının bulgularının paylaşıldığı bültende, “Yanlış ekonomik ve tarımsal politikaların gıda fiyatlarında yol açtığı artış, ülkedeki açlık riskini giderek büyütüyor. Gıdaya erişimi zorlaştıran fiyat artışları vatandaşları yetersiz ve sağlıksız beslenmeye zorluyor” ifadelerine de yer verildi.

Son bir yılda kamu çalışanları ve kamu emeklilerinin ücret ve aylıklarının yüzde 85,6 oranında artırıldığı, asgari ücretteki artışın yüzde 94,6, işçi ve bağımsız çalışanların

23.12.2022

emekli aylıklarındaki artışın da yüzde 78,61 düzeyinde olduğu anımsatılan bültende, şu ifadelere yer verildi: “Faiz indirimleriyle Türkiye’nin, yıllarca sürecek bugünkü enflasyon sarmalına sürüklendiği 2021 yılının eylül ayında 100 liraya satın alınan bir gıda sepeti için bu yıl aralık ayında 334,4 lira ödemek gerekirken, kamu çalışanı ve emeklisinin 100 liralık geliri bugün 185,6 lira, asgari ücretlininki 194,6 lira, işçi ve bağımsız çalışan emeklisininki ise 178,6 lira oldu.”

Buğday, arpa, mısır fiyatları kaç lira oldu?

Girdi maliyetlerinin artması, yaşanan kuraklık ve Rusya Ukrayna savaşı ile birlikte buğday, arpa, mısır fiyatları merak ediliyor.

22 Aralık Perşembe 2022 15:15

Buğday, arpa, mısır fiyatları geçtiğimiz hafta nasıl bir seyir izledi? Hububat fiyatlarında bir artış söz konusu mu? Mısır fiyatları düşmeye devam ediyor mu? İşte 19 Aralık 2022 Ticaret Borsası ve TÜRİB buğday, arpa, mısır fiyatları...

TİCARET BORSALARI

- -16.12.2022 Ortalama Fiyatlar TL/Ton
- Ekmeklik Buğday 6.499, Makarnalık Buğday 7.537, Arpa 5.809, Mısır 4.911, Yulaf 5.575.
- -12 – 16 ARALIK 2022 Haftalık Ortalama Fiyatlar
- Ekmeklik Buğday 6.526, Makarnalık Buğday 8.054, Arpa 5.800, Mısır 4.892, Yulaf 5.390.
- -01-16 ARALIK 2022 Aylık Ortalama Fiyatlar
- Ekmeklik Buğday 6.565, Makarnalık Buğday 8.113, Arpa 5.839, Mısır 4.977, Yulaf 5.410, Çavdar 5.470.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB)

23.12.2022

- -16.12.2022 Ortalama Fiyatlar TL/Ton
- Ekmeklik Buğday 6.394, Makarnalık Buğday 8.072, Arpa 5.783, Mısır 5.456.
- -12-16 ARALIK 2022 Haftalık Ortalama Fiyatlar
- Ekmeklik Buğday 6.384, Makarnalık Buğday 7.956, Arpa 5.751, Mısır 5.394, Yulaf 5.550, Çavdar 5.750
- -01-16 ARALIK 2022 Aylık Ortalama Fiyatlar
- Ekmeklik Buğday 6.342, Makarnalık Buğday 7.934, Arpa 5.788, Mısır 5.368, Çavdar 5.550, Çavdar 5.617

Türkiye, Rusya'dan ruble ile tahıl aldı

Rusya Başbakan Yardımcısı Viktoriya Abramçenko, bu sene ilk defa bir ülkeye ruble ile tahıl satışı gerçekleştirdiklerini, bu ülkenin de Türkiye olduğunu belirtti.

Rusya Başbakan Yardımcısı Abramçenko, Rus NTV televizyonunda yaptığı açıklamada, "Bu sonbaharda bir deney gerçekleştirdik. (Tahıl) satışlarımızdan birisi sırasında işlemler ruble üstünden yapıldı. Bu satışı gerçekleştirdiğimiz ülke Türkiye'ydı" dedi.

Sputnik Türkiye'nin aktardığı habere göre, "Fakat şu an için bunun genel bir uygulamadansa bir deney olduğunu söylemeliyim" diye ekleyen Rus Başbakan Yardımcısı, ülkesinin bu sene içinde 21 milyon ton gıda ürünü ve 14,5 milyon ton gübre satışı gerçekleştirdiğini kaydetti.

Abramçenko, Rusya'nın şu anda 150 ülkeye gıda ürünü ihracatı gerçekleştirdiğini de belirterek, bu ülkelerin, genelde nüfusları artmakta olan ülkeler olduğunu kaydetti. Abramçenko, söz konusu ülkelerin Rusya'ya karşı yaptırım uygulamayan "dost ülkeler" olduğunu da söyledi.

Bununla beraber, Rusya Merkez Bankası'nın bu ülkeler ile ulusal para birimleri üstünden alım satım yapılması konusunda görüşmelerini sürdürdüğünü kaydeden Abramçenko, "Bize uygulanan yaptırımlara, bize karşı açılan lojistik savaşına, işlemlerle ilgili yasaklara ve uluslararası banka sistemlerinden çıkarılmamıza karşın gıda ürünü ve mineral gübre satışlarımızı sürdürüyoruz. Bu, kolay olmuyor, ancak güçlükleri aşıyoruz" ifadelerini kullandı.

Asgari ücret 8.506 lira oldu

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni asgari ücreti net 8.506 TL olarak açıkladı. Asgari ücretin işverene maliyet 11 bin 759,4 lira. TİSK'ten yapılan açıklamada 6 ay süreyle 250 TL işveren desteği uygulanacağı belirtildi.

Asgari ücret 2023 için net 8 bin 506 TL olarak açıklandı. Yüzde 5 işveren primi kullandığı varsayımı altında işverene maliyet ise 11 bin 759,40 TL olarak hesaplandı. TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol, yaptığı yazılı açıklamada 2023 ilk altı ayı boyunca işçi başına 250 TL işverene destek uygulanacağını açıkladı. Asgari ücretin tespitinin ilk aşamasında işveren maliyetine yönelik Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan tabloda işveren teşviği gösterilmedi.

İşçi tarafı karar toplantısına katılmadı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan dün bir açıklama yaparak, takip eden günde asgari ücretin belirleneceğini duyurmuştu. Erdoğan açıklamasında, 9 bin TL talep eden ve görüşmeden ayrılan TÜRK-İŞ'e de tepki göstermişti. Perşembe günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında işveren tarafı ve hükümet tarafı toplantı yaparak ücret üzerinde çalıştı. Ardından taraflar Cumhurbaşkanlığı'na geçti. Ne karar toplantısında ne de asgari ücret açıklanırken düzenlenen basın açıklamasında işçi tarafı yer almadı.

Gerekli görülürse yıl içinde ilave artış sözü

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "gönül isterdi ki işçi tarafı da burada olsun" diyerek işçi kesimine yönelik yumuşak konuşsa da konuşmasının sonucunda taraflara teşekkür ederken, işçi kesimine teşekkür etmedi. Buna karşılık, hem TİSK Başkanı Özgür

Burak Akkol, hem de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin konuşmalarında komisyon çalışmalarına katkı veren Türk-İş'e teşekkür etti.

Erdoğan ücreti açıklamadan önce yaptığı değerlendirmede, asgari ücretin geniş çaplı ekonomik etkisini ve genel ekonomik şartları gözetererek bir ücret belirlediklerini vurguladı ve yıl içinde olası bir ihtiyaç halinde tekrar artış yapılabileceği sözünü verdi. Erdoğan, "Beklenmedik bir tabloyla karşılaşırsak geçen yıl olduğu gibi bir ara düzenleme yapmaktan da kaçınmayız. İşçi, emekçilerimizin gelir ve refah seviyesini artırmış yönetim olarak hiç kimsenin hakkının zayi olmasına meydan vermeyiz. Milletimiz için varız" dedi. Erdoğan, emekli ve memur maaşlarına da vurgu yaparak, "Geçtiğimiz haftalarda kamu görevlilerinin ek göstergeden sözleşmelilerin kadroya geçirilmesine kadar anlayışla çözüme kavuşturduk. Memur ve emekli maaşlarında yapılacak artış oranlarını da bu şekilde tespit edeceğiz" dedi.

Bilgin: Çalışanların yüzde 37'si asgari ücretli

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, asgari ücretin belirlenmesinin ardından düzenlenen basın açıklamasında yaptığı konuşmada, asgari ücretli çalışanların ağırlığının yüzde 37 olduğunu hatırlatarak, "Bu rakam, bütün çalışanları, sadece asgari ücretle çalışanları değil onun üzerindeki çalışanları da emekçileri de refahtan pay alacakları yeni bir ücret skalasına ulaştıracaktır. Bu, Türkiye'nin büyürken emekçilerini düşünen, sosyal devlet anlayışına yakışan bir tutumdur. Bu yaklaşım, toplumun emekçileriyle işverenleriyle bütünleşerek onların üretim sürecine, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına daha verimli şekilde katılmalarını sağlayacaktır" dedi.

Bakan Bilgin, kişisel sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada ise "6 ay önce yaptığımız zamdan sonra asgari ücrete bugün de %55 gibi rekor bir zam yaptık. Enflasyona karşı emeğin, çalışanın yanında olmaya devam edeceğiz." İfadesini kullandı.

Akkol: 6 ay süreyle 250 TL işveren desteği olacak

TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol bir yazılı açıklama yaparak, sürdürülebilir refah, çalışanların enflasyona karşı korunması ve işletmelerin-üreticilerin ayakta kalarak üretim ve istihdamı devam ettirmesini öncelik aldıklarını belirtti. Akkol yazılı açıklamasında işveren desteği konusundaki bilgiyi de paylaşarak, "2023 yılı ilk 6 ayı boyunca geçerli olacak şekilde çalışan başına 250 TL asgari ücret işveren desteği olacaktır. Devlet, işçi, işveren ayırımına karşı olduğumuzu her fırsatta ifade ediyoruz. Bizden sık sık duyuyorsunuz: Devlet, bizim devletimiz. İşçi, bizim işçimiz. İşveren, bizim işverenimiz. İşçi-işveren-devlet bir ailedir. Bazen tüm konularda anlaşılır. Bazen aile bireyleri arasında anlaşmazlıklar olabilir. Esas olan ailenin birlik, beraberlik ve bütünlüğüdür" ifadelerine yer verdi.

Özgür Burak Akkol, asgari ücretin belirlenmesi sırasında da yaptığı açıklamada, "Bundan sonra odağımızda enflasyonla mücadeleye, önce alım gücünün korunması

ve artmasına, vergi ve istihdam kolaylıkları gibi çalışma hayatının diğer konuları olacak” dedi. Akkol, sosyal tarafların uyumla çalışmasının önemini vurgulayarak, “Bugün işçi tarafıyla bazı görüş ayrılıkları olmuş olabilir ama yarın başka konularda yine mutabakatlar sağlayacağız. Bu masadan kalkacağız, çalışma hayatının diğer odak alanları için hep birlikte yeni masalara oturacağız, oralarda da anlaşmalar sağlayacağız” diye konuştu. Özgür Burak Akkol, imkanı olan işletmeleri daha fazla ücret vermeye de çağırdı.

TÜRK-İŞ’ten TÜİK’e ve asgari ücret düzeyine eleştiri

TÜRK-İŞ Başkanı Ergün Atalay, kararın ardından yazılı bir açıklama yaparak, belirlenen ücretin kamuoyu ve işçinin beklentisinin altında kaldığını belirtti. Atalay, “Özellikle sendikasız işçilerin önemli bir bölümünün temel meselesi olan asgari ücretin işçi kesiminin savunduğu ilkeler çerçevesinde karara bağlanması, ülkemiz çalışma hayatı açısından önemli bir açılım sağlayacaktı” ifadesine yer verdi.

Açıklamasında, Anayasa’nın asgari ücretin tespitinde çalışanların geçiş şartlarının gözetilmesi hükmüne atıf yapan Ergün Atalay, TÜİK’in bu konuda çalışma yapmaktan kaçındığını da vurguladı. Atalay “Bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücret olması gereken asgari ücret -bir kez daha- pazarlık konusu edilmiş ve karar oy çokluğuyla, işveren ve hükümet temsilcileri tarafından belirlenmiştir. İşçi kesimi alınan karara katılmamıştır ” bilgisi verildi.

2023’te uygulanacak asgari ücretin, işverene 5 puanlık vergi indirimi uygulanmış ancak 250 TL teşvik uygulanmamış görünümüyle detayları şöyle:

Nebati: KGF destekli kredi için 14 paket hazırlandı, ocakta devrede

Kredi Garanti Fonu destekli program kapsamında 14 ayrı paket hazırlandığını ve gelecek hafta açıklanacağını duyuran Bakan Nebati, Ocak ayı itibariyle paketin kullanıma açılacağını bildirdi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, İzmir'de bir grup gazetecinin sorularını yanıtladı. Nebati, 2023'te de mali disiplinin devam edeceğini belirttiği görüşmede, enflasyonun öncelikli sorunlardan biri olduğunu altını çizdi. Nebati, "Enflasyon haricinde hedeflerimizin ötesindeyiz. Bizi bir tek yoran enflasyon. Bu ay inşallah yıl sonundaki enflasyon hedefimiz olan yüzde 65 bandında yılı kapatmış olacağız." dedi. Konteyner maliyeti iyileşmesi, döviz oynaklığı azalmasının olumlu etkisine vurgu yapan Nebati, "Enflasyonla ilgili beklentimiz önümüzdeki yıl hızlı bir şekilde aşağı yönlü bir seyir izlemesi" diye konuştu.

KGF kredileri Ocak ayında kullanıma açılacak

Nureddin Nebati, iş dünyasının finansman ihtiyacını karşılamaya destek olmak amacıyla uygulanacak Kredi Garanti Fonu destekli program kapsamında 14 ayrı paket hazırlandığını ve gelecek hafta açıklanacağını duyurdu. Nebati, kredilerin amacına uygun kullanımının da katı biçimde izleneceğini söyledi. Ocak ayı itibariyle paketin kullanıma açılacağını bildiren Nebati, paketlerden birinin Emeklilikte Yaşa Takılanlar olarak adlandırılan düzenleme kapsamında oluşacak kıdem tazminatı ödemesinde kullanılacağını vurguladı.

Kur Korumalı Mevduatta süre uzatımını da değerlendiren Nebati, bu uygulamanın en önemli katkısının mevduattaki döviz ağırlığını azaltması olduğunu belirterek şunları kaydetti: "KKM finansal araçların önemli bir parçası. Mevduattaki miktar son iki aydır yatay bir şekilde devam ediyor. İzah ettiğimiz gibi ülkeye katkısı maliyetinden çok

daha fazla. Hazine'ye 91,6 milyar liralık bir maliyeti var ama son iki aydır döviz kurlarındaki volatilitenin azalmasıyla da bu konuda Hazine'ye gelen bir yük yok. En önemli katkısı da yüzde 70'lere kadar çıkan döviz ağırlığının yüzde 50'nin altına gelmiş olması. Bu hakikaten bir başarı göstergesi.”

Gayrimenkul için özgün bir model geliştiriliyor, spekülative girişime izin verilmeyecek

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, özellikle orta ve alt gelir kesiminin konuta erişimini artırmaya yönelik özgün bir model geliştirildiğini ve gelecek dönemde açıklanacağını da bildirdi. Önceki destekli konut kredisi uygulamasında 105 bin mükellefin incelenerek gereğinin yapıldığını kaydeden Nebati, “Buradaki çalışmamızı neticelendirmeden önce gayrimenkul piyasasını tamamen mercek altına aldık. Herhangi bir spekülative veya manipülative işlem yapan olursa tamamının bilgileri, kayıtları takibimizdedir. Çok sıkı takip ettik. Manipülasyona asla izin vermeyeceğiz. Herkesin verilerini izliyoruz” dedi.

Nebati, Suudi Arabistan ile ekonomik ilişkilerin geliştiğini, Türkiye’de bu ay yapılan toplantının ardından Mart ayında Suudi Arabistan’a iş dünyasının da katılacağı bir heyetle iş forumu düzenlemek üzere gidileceğini de açıkladı.

Bakan Nebati, emeklilikte yaşa takılanlara yönelik düzenlemeye de gerekli katkıyı vermeye hazır olduklarını, bütçe imkanlarının yeterli olduğunu sözlerine ekledi.

Kayıt dışı mücadele ile ilgili de konuşan Bakan Nebati, “Gelir İdaresi Başkanlığımızın yaklaşık bir buçuk milyar liralık teknolojik altyapısını yenileyecek adımlar atıyoruz. Kayıt dışıyla hayatını idame ettiren tüm kesimlere sesleneyim. Az vaktiniz kaldı. İlgili adımlarımızı atıyoruz” diye konuştu. Yılda ortalama 200-250 bin dolayında inceleme ve denetim gerçekleştirildiğini de belirterek, bu yıl itibarıyla 1.1 milyona ulaşacaklarını açıkladı.

01.01.2023 - 31.12.2023			
ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)		İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)	
ASGARİ ÜCRET	10.008,00	ASGARİ ÜCRET	10.008,00
SGK PRİMİ % 14	1.401,12	SGK PRİMİ % 15.5 (İşveren Payı) (*)	1.551,24
İŞSİZLİK SİG.PRİMİ % 1	100,08	İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA PRİMİ % 2	200,16
KESİNTİLER TOPLAMI	1.501,20	İŞVERENE TOPLAM MALİYET (*)	11.759,40
NET ASGARİ ÜCRET	8.506,80		

Not 1 : 28/01/2004 tarih ve 5083 Sayılı Türkiye Cumhuriyetinin Para Birimi Hakkında Kanununun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

Not 2 : Gelir Vergisi ve Damga Vergisi hesaplanmamıştır.

(*) 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (i) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %20,5'dir. 6385 sayılı kanununun 9. maddesiyle yapılan düzenleme ile 01.09.2013 tarihinde itibaren geçerli olmak üzere 5510 sayılı kanununun 81.maddesi "Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının %2'sidir.

Merkez Bankası rezervleri 8 yılın zirvesine çıktı

Merkez Bankası toplam rezervleri 16 Aralık haftasında bir önceki haftaya göre 747 milyon dolar arttı ve 129 milyar 511 milyon dolarla Ocak 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı.

İSTANBUL (EKONOMİ)

Merkez Bankası IMF tanımlı net uluslararası rezervleri 16 Aralık haftasında bir önceki haftaya göre 1 milyar 374 milyon dolar artış ile 28 milyar 130,2 milyon dolara yükseldi. Net uluslararası rezervler böylece 12 Kasım 2021 haftasından bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Merkez Bankası toplam rezervleri ise 16 Aralık haftasında bir önceki haftaya göre 747 milyon dolar arttı ve 129 milyar 511 milyon dolarla Ocak 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı.

TCMB haftalık para ve banka istatistikleri yayımlandı. Net rezervler temmuz ayının başlarında 6.1 milyar dolar ile 20 yılın en düşük seviyesine geriledikten sonra, TCMB'nin döviz rezervlerini artırıcı bir dizi önlemine rağmen dalgalı bir seyir izlemişti. Rezervler eylül sonu itibarıyla toparlanmaya başladı. Net rezervler 16 Aralık itibarıyla bir önceki haftaya göre 1.37 milyar dolar artarken, sekiz haftada 16.57 milyar dolar yükselmiş oldu.

TCMB haftalık verilerine göre, 16 Aralık itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 785 milyon dolar artışla 85 milyar 595 milyon dolara çıktı. Brüt döviz rezervleri, 9 Aralık'ta 84 milyar 810 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 38 milyon dolar azalarak 43 milyar 954 milyon

dolardan 43 milyar 916 milyon dolara geriledi. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 16 Aralık haftasında bir önceki haftaya kıyasla 747 milyon dolar artışla 128 milyar 764 milyon dolardan 129 milyar 511 milyon dolara yükseldi. Söz konusu veri, Ocak 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine işaret etti.

4 haftada 12.9 milyar dolarlık düşüş

Verilere göre yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatındaki düşüş 4'üncü haftaya taşındı. 16 Aralık haftası itibariyle yurtiçi yerleşikler parite etkisinden arındırılmış şekilde 2 milyar 420 milyon dolarlık çözüme yaşandı. 9 Aralık haftasında ise 2 milyar 644 milyon dolar gerilemişti. 2 Aralık haftasında ise 2 milyar 356 milyon dolar düşüş varken 25 Kasım haftasında ise 5 milyar 534 milyon dolarlık düşüş olmuştu. 16 Aralık haftasında gerçek kişilerin döviz mevduatında parite etkisinden arındırılmış gerileme 1 milyar 886 milyon dolar olurken tüzel kişilerin döviz mevduatındaki azalma ise 533 milyon dolar hesaplandı.

Yabancıdan iki haftada 516.6 milyon dolarlık satış

Yabancı yatırımcılar 16 Aralık haftasında 195.1 milyon dolarlık net hisse senedi, 3.1 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senetleri ile 3.8 milyon dolarlık şirket borçlanma senetlerinde net satış yaptı. Yabancı yatırımcı son iki haftadır hisse senedi piyasasında net satış yönünde yer alıyor. İki haftada yapılan satış da 516.6 milyon dolara geldi.

Ticari krediler 18.7 milyar lira arttı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültene göre, sektörün kredi hacmi 16 Aralık itibarıyla 71 milyar 923 milyon lira arttı. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 7 trilyon 343 milyar 622 milyon liradan 7 trilyon 415 milyar 545 milyon liraya çıktı. Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), geçen hafta 99 milyar 637 milyon lira arttı. Söz konusu haftada yüzde 1,2 yükselen bankacılık sektörü toplam mevduatı, 8 trilyon 732 milyar 517 milyon lira oldu. Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 16 Aralık itibarıyla 8 milyar 642 milyon lira artışla 1 trilyon 50 milyar 36 milyon liraya yükseldi. Söz konusu kredilerin 357 milyar 571 milyon lirası konut, 44 milyar 511 milyon lirası taşıt ve 647 milyar 953 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 18 milyar 749 milyon lira artarak 958 milyar 844 milyon liraya çıktı. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 0,3 yükselerek 406 milyar 160 milyon lira oldu. Bireysel kredi kartı alacaklarının 200 milyar 506 milyon lirası taksitli, 205 milyar 654 milyon lirası taksitsiz oldu.

Kamu bankalarına 20 milyar liranın üzerinde sermaye artırımını

Türkiye Varlık Fonu (TVF), kamu bankalarının çekirdek sermayelerini 20 milyar lira artırmak için yeniden harekete geçti.

Türkiye Varlık Fonu (TVF), kamu bankalarının çekirdek sermayelerini artırmak için yeniden harekete geçerken, Ziraat Bankası, Vakıfbank ve Halkbank'ın her biri için 20 milyar liranın üzerinde sermaye artırımını gerçekleştireceği öğrenildi.

TVF, en son şubat ayında 3 büyük kamu bankasının sermayesinin toplamda 48.6 milyar lira artırımını sürecinde rol almıştı. Söz konusu işlem sonucu Ziraat Bankası hisselerinin tamamını elinde tutan TVF'nin ortaklık payı Halkbank'ta yüzde 87,7'ye ve Vakıfbank'ta yüzde 64,8'e yükselmişti.

Edinilen bilgiye göre, bir kez daha harekete geçen TVF, bu kez 3 büyük kamu bankasının her biri için 20 milyar liranın üzerinde sermaye artırımını işlemi gerçekleştirecek. TVF, Mayıs 2020'de de 3 büyük kamu bankasının sermayesinin toplamda 21 milyar lira artırılması işlemi sürecini de yürütmüştü.

Edinilen bilgiye göre kamu bankalarında sermaye artırımının 8 katına kadar kredi hacmi yaratılabiliyor bu da her bir banka için 160 milyar liralık yeni kredi yaratımı anlamına geliyor.

4 yıllık kayıp telafi edilecek, hedef 10 milyar dolar

Türkiye'nin 2,5 milyar dolardan 300 milyon dolara düşen Suudi Arabistan'a ihracatı, siyasi ilişkilerin gelişmesiyle yükselişe geçti. Temmuz-Eylül döneminde 1,4 milyar dolar olan ikili ticaret Ocak-Ekim döneminde 4,3 milyar dolara çıktı. Türkiye-Suudi Arabistan İş ve Yatırım Forumu'nda yer alan iki ülke temsilcileri hedeflerinin 10 milyar dolar olduğunu vurguladı

Türkiye ve Suudi Arabistan ikili ticaret ve karşılıklı yatırımlarda vites artırmayı planlıyor. İki ülkenin yaşadığı siyasi kriz sonrasında düşen ticaret hacmi, ilişkilerin yeniden gelişmesiyle sadece Temmuz-Eylül döneminde 1,4 milyar dolara ulaştı. İlk 10 aylık verilere göre ise karşılıklı ticaret 4,3 milyar dolara çıktı. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ev sahipliğinde gerçekleşen "Türkiye-Suudi Arabistan İş ve Yatırım Forumu"na katılan kamu ve iş dünyası temsilcileri, ticaretin artırılması ve 10 milyar dolarlık hacme ulaşılması gerektiğini ifade etti. 4 yıl boyunca gerekli sıçramanın yapılamadığını dile getiren temsilciler, kayıpların telafi edileceğini, yatırımların da artması için çalışmalar gerçekleştireceklerini söyledi.

Dün yapılan iş ve yatırım forumuna Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Suudi Arabistan Yatırım Bakanı Khalid A. Al Falih, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Burak Dağlıoğlu ve DEİK Başkanı Nail Olpak katıldı.

Katılım Finans Kanunu kısa süre içinde tamamlanacak

Türkiye ile Suudi Arabistan'ın 2021 yılında 3,7 milyar dolar olan ticaret hacminin 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde 4,3 milyar dolara yükselmesini memnuniyetle

karşılıklarına değinen Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "Ancak, bu rakamı yeterli görmüyoruz. Suudi Arabistan'ın da 2030 vizyonu çerçevesinde başladığı doğrudan yatırımlarla bölgesel ve sektörel çeşitlendirme amacıyla yaptığı atılımları yakından takip ediyoruz. Kamu Yatırım Fonunun da dünyanın farklı coğrafyalarına yatırımlar yaparak portföyünü çeşitlendirme arzusu içinde olduğunu görmekten memnuniyet duyuyoruz. Türkiye bu çerçevede en cazip fırsatları sunan ülkelerden biridir" dedi.

Bankacılık ve finans sektöründe atılım sürecini başlattıklarına dikkat çeken Nebati, bu kapsamda İstanbul Finans Merkezi (İFM) ile uluslararası sermaye piyasalarına çok büyük fırsat sunacaklarını söyleyerek, "İFM projemiz ile İstanbul'un aynı zamanda İslami finansta da bir merkez olmasını sağlamak istiyoruz. Bunun için yakın zamanda Katılım Finans Strateji Belgesini de kamuoyuna duyurduk. Katılım Finans Kanunu çalışmalarımızı da kısa süre içerisinde tamamlayacağız.

"Kızılma'yı görmenizi tavsiye ederiz"

Karadeniz'de keşfedilen doğalgazın yakın zamanda hanelerle buluşturulacağını ifade eden Nebati, "Yaptığımız uluslararası anlaşmalar ve yatırımlarla Türkiye'yi enerji merkezi haline getiriyoruz. Türkiye olarak her zaman yatırımcı dostu bir ülke olmaya devam edeceğiz. Suudi Arabistanlı kardeşlerimize gerekli tüm desteği vermeye hazırız. Kızılma'mız var artık. Tavsiye ederim. Fırsatınız varsa Türkiye'nin savunma sanayisinde geldiği noktayı görmenizi tavsiye ederiz. İki kardeş ülke olarak, iş birliği ve dayanışmamızı, inşallah çok daha yüksek seviyelere taşıyacağımıza da gönülden inanıyorum" diye konuştu.

Olpak: 4 yılın açığını kapatmamız lazım

Son dönemdeki yakınlaşmanın olumlu yansımalarını, ekonomik ilişkilerde gördüklerini söyleyen DEİK Başkanı Nail Olpak, Temmuz-Eylül döneminde ikili ticaretin 1,4 milyar dolar olduğunu belirtti. Geçen sene bu rakamın yıllık olarak 1 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiğini kaydeden Olpak, "2021 yılında ikili ticaretimiz, ihracatımızın 2,5 milyar dolardan 300 milyon dolara gerilemesiyle 3,5 milyar dolar olmuştu. Yakaladığımız ivmeyle bu sene 9 ayda bu rakamı geçtik. Hedefimiz, ticaret hacmimizi 10 milyar dolara çıkarmak" dedi.

Türkiye'de tarım, gayrimenkul, enerji ve diğer sektörlerde bin 100 Suudi Arabistanlı firmanın 11 milyar dolar yatırımı olduğu bilgisini veren Olpak, şöyle devam etti: "Gerek bu sayıyı, gerekse üçüncü ülkelerdeki ortak yatırım ve projeleri artırmak arzusundayız. Üçüncü ülkelerde, özellikle Afrika kıtasında iş birliklerini teşvik etmek üzere bir platform oluşturmak, kıta özelinde bir forum da yapmak isteriz. Şimdi geçmiş 4 yılın açığını kapatmamız ve daha fazla iş yapmamız lazım. Gelişen ikili ilişkilerimizi geliştireceğiz. Mart ayında da, Riyad'da birlikte olacağız, hazırlıklarımız devam ediyor."

Bankalara TL mevduat oranı hedefinde artırım yolda

Merkez Bankası yılın son PPK toplantısında faizi yüzde 9'da tutarken fonlama kanalları başta olmak üzere tüm politika araç setini liralasma hedefleriyle uyumlu hale getireceğini açıkladı. Piyasa uzmanları TL mevduat oranı hedefinin yükselebileceği yorumları yaptı.

Şebnem TURHAN

Merkez Bankası, yılın son Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini yüzde 9'da sabit bıraktı ve böylece yüzde 14 politika faiziyle açtığı yılı ağustostan bu yana yaptığı 500 baz puanlık indirimlerle kapattı.

Merkez Bankası PPK metnine eklenen fonlama kanalları başta olmak üzere tüm politika setinin liralasma hedefleriyle uyumlu hale getireceği ifadesi ise bankaları fonlama kanallarında açık piyasa işlemlerine ağırlık vereceği yorumunu getirdi. Bir bacağı döviz bazlı olan swap kanalından fonlamanın azalmasının Merkez Bankası rezervlerine olumsuz etki yapacağına işaret eden piyasa uzmanları rezerv güçlendirme ihtiyacının ise yine makroihtiyati önlemlerle karşılanacağını vurgulandı. Bu ise yine yeni yılla birlikte TL mevduatta yüzde 50 oranında önümüzdeki dönemde yeni bir artırım geleceğine işaret ediyor.

Merkez Bankası PPK metninde öncü verilerin sürmekte olan jeopolitik risklerin ve faiz artışlarının da etkisi ile gelişmiş ülke ekonomilerinde resesyona dair endişelerin devam ettiğine işaret ettiğini belirterek yüksek küresel enflasyonun, enflasyon beklentileri ve uluslararası finansal piyasalar üzerindeki etkilerinin yakından

izlendiğini kaydetti. Finansal piyasalarda artan belirsizliklere yönelik merkez bankaları tarafından geliştirilen yeni destekleyici uygulama ve araçlarla çözüm üretme gayretlerinin sürdüğü gözlemlendiği belirtilen metine önceki aydan farklı olarak “Ayrıca finansal piyasalar, artan durgunluk risklerine karşı faiz artışı yapan merkez bankalarının faiz artırımı döngülerini yakında sonlandıracağını beklentilerine yansıtmaya başlamıştır” ifadesi eklendi. Bu da Fed’in 2023 hamleleri için piyasada oluşan beklentilerin PPK metnine yansımaları olarak yorumlandı.

TCMB iç talepte zayıflık artık beklemiyor

PPK metninde kasımda iç talepte zayıf seyre yönelik ifade aralık metninde kaldırıldı ve sadece dış talepteki zayıflamaya yönelik ifadeler kaldı. Metinde, “Yılın son çeyreğine dair öncü göstergeler ise zayıflayan dış talebin etkisiyle büyümedeki yavaşlama eğiliminin sürdüğüne işaret etmektedir. Bununla birlikte, imalat sanayi üzerindeki dış talep kaynaklı baskıların iç talep ve arz kapasitesi üzerindeki etkilerinin şimdilik sınırlı düzeyde kaldığı görülmektedir” denildi. Kasım metninde “İmalat sanayi üzerindeki dış talep kaynaklı baskıların iç talep ve arz kapasitesi üzerinde şimdilik sınırlı olan etkileri daha belirgin hale gelmektedir” denilmişti. Analistler, son günlerde açıklanan KGF paketi, asgari ücret artışı ve konuta yönelik kredi paketinin yanı sıra EYT düzenlemesinin iç talebe katkı yapacağı ve bu nedenle de Merkez Bankası’nın iç talepte güçlü bir seyir beklentisinde olduğu öngörüsünde bulundu.

Aralık PPK’sındaki en kritik yenilik ise önceki aylarda “Son dönemde belirgin şekilde açılan politika-kredi faizi makasının ilan edilen makroihtiyati tedbirlerin katkısı ile geldiği denge yakından takip edilmektedir” ifadesinin çıkarılması ve “Kurul fonlama kanalları başta olmak üzere tüm politika araç setini liralama hedefleriyle uyumlu hale getirecektir” ifadesinin metne eklenmesi oldu.

Politika faizindeki indirimler ve makroihtiyati tedbirler sonrasında ticari kredi faizleri sert gerilemişti. Bu nedenle Merkez Bankası artık bu alanı takip etmeyi vurgulamaktan vazgeçerken yeni ifadesiyle de bankaların üzerine yeni yükler getirileceği yorumlarına yol açtı.

Piyasa uzmanlarına göre bu ifade sonrasında fonlama kanallarının bir bacağı döviz olan swap yerine ağırlıklı olarak açık piyasa işlemlerine kaydırılması ve böylece liralama stratejisine uyumlu hale getirilmesi bekleniyor. Uzmanların verdiği bilgiye göre şu an piyasa ağırlıklı olarak swap kanalından fonlanıyor. Bunun APİ’ye kayması bankaların TL mevduatta kompozisyon kaymasını teşvik edecek bir işlem olarak görülüyor. Ancak Merkez Bankası’nın APİ fonlamasını artırması rezervlere ise negatif bir etki yapacak. IMF tanımlı net uluslararası rezerv swap işlemlerini de içeriyor. Ve bunun yerine APİ’den yapılması rezervleri de olumsuz etkileyebilir.

Eski Tarım Bakanı böyle itiraf etti: Bir şey bilmiyordum

AK Parti iktidarında Tarım Bakanlığı görevini yapan Fakıbaba, "Bir şey bilmediğim için Tarım Bakanlığında gecikmeler oldu" dedi.

23 Aralık Cuma 2022 08:13

AK Parti iktidarlarında Tarım Bakanlığı görevini yapan ve şuan İYİ Parti'de siyaset yapan Ahmet Eşref Fakıbaba, Tarım Bakanlığı dönemiyle ilgili bir itirafta bulunarak, "Bir şey bilmediğim için Tarım Bakanlığında gecikmeler oldu" dedi.

Karar'a konuşan Fakıbaba, "Ben Tarım Bakanı olduğum zaman anons edildiğinde çok şaşırılmışım. Bakan olduktan sonra günde en az 20 saat çalıştım. Türkiye'deki tarım planları emin olun size 3 dakikada 5 dakikada anlatılır. Bir plan program yapmış olduğunuzda siz yönetici olan bir insanı Sağlık Bakanlığı'nda Aile Bakanlığı'na da getirebilirsiniz siz detayların üzerinde bulunabilirsiniz.

Görevler önemli değil, o görevi hakkıyla yapabilmek ve halkı mutlu edebilmektir. Tarım Bakanlığı yerine Sağlık Bakanlığı'na geçmiş olsaydım daha hızlı konuya girebilirdim. Bir şey bilmediğim için öğrenme sürecinden dolayı Tarım Bakanlığında gecikmeler oldu, bunu kabul ediyorum. Eğer 11 ay değil de 5 yıl olmuş olsaydı Tarım Bakanlığında da başarılı olurdu" ifadelerini kullandı.

Döviz hesaplarındaki altı haftalık düşüş 20 milyar dolara yaklaştı

Alaattin AKTAŞ

23 Aralık 2022 Cuma

✓ Döviz tevdiat hesaplarındaki gerileme altıncı haftayı, hesaplardaki azalma da 20 milyar doları buldu. Şimdi herkes bu 20 milyar dolara yakın paranın nereye gittiği sorusuna yanıt arıyor.

Döviz tevdiat hesapları altı haftadır sürekli düşüyor. Merkez Bankası verilerine göre söz konusu hesaplarda son olarak geçen hafta 2.4 milyar dolarlık gerileme daha kaydedildi.

Merkez Bankası her hafta hem döviz tevdiat hesaplarının ayrıntılı bakiyesini, hem de parite etkisinden arındırılmış artış ya da azalışını açıklıyor. Buna göre yurtiçi yerleşiklerin parite etkisinden arındırılmış döviz tevdiat hesabı 9-16 Aralık haftasında 2.4 milyar dolar daha azaldı. Bu gerilemenin 1.9 milyar doları gerçek kişilerin, 533 milyon doları ise tüzel kişilerin hesabındaki düşüşten kaynaklandı.

Döviz tevdiat hesapları düzenli olarak azalmaya 11 Kasım'ta biten hafta başlamıştı. Söz konusu hesaplar 11 Kasım haftasında 3.7 milyar, 18 Kasım haftasında 3 milyar, 25 Kasım haftasında 5.5 milyar, 2 Aralık haftasında 2.4 milyar, 9 Aralık haftasında 2.6 milyar ve son olarak 16 Aralık haftasında 2.4 milyar geriledi.

Böylece altı haftalık dönemdeki düşüş 19.6 milyar doları buldu.

Nereye gidiyor bu para?

Az buz bir para değil bu; çok ciddi bir tutardan söz ediyoruz. Altı haftada neredeyse 20 milyar dolar!

Bu kadar milyar doların nereye gittiği üstüne kafa yoruluyor.

Bu soruya yanıt ararken iki yönden bakmak gerek; gerçek kişiler ve tüzel kişiler.

Tüzel kişiler, yani şirketler belli ödemeleri için TL yerine getirisi neredeyse hiç kalmayan döviz kullanmayı, bunun için de döviz hesaplarını bozmayı tercih etmiş olabilir.

Peki vatandaş bankadan çektiği dövizini ne yapıyor?

İlk akla gelen alanlar belli.

■Borsaya çok büyük bir ilgi olduğu ortada. Son dönemdeki yatırımcı sayısındaki artış da bu görüşü destekliyor. Dolayısıyla döviz hesabındaki çözülme ile TL'ye dönen paranın önemli bir bölümünün borsaya gittiğini söylemek yanlış olmaz. Doğrudan borsaya girmeyi riskli bulanların tercihi olan yatırım fonlarına da yoğun bir ilgi olduğu biliniyor. Yeri gelmişken bir açıklama yapmakta yarar var. Zaman zaman okularımızdan bu yatırım fonlarının yapısı, getirisi ve nereden alınabileceğine ilişkin sorular geliyor. TEFAS, yani Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nu ziyaret ederek her türlü bilgiyi burada bulabilirsiniz.

■Bankaların mevduata giderek daha fazla faiz uygulaması TL mevduatı birkaç ay önceye göre sınırlı da olsa cazip hale getirdiği için buraya bir yönelme yaşanıyor. Bu da muhtemel.

■Altın Türk halkının her zaman rağbet ettiği bir araçtır.

■Bir de gayrimenkul yatırımı var ama buraya yönelmenin çok belirgin olduğu sanılmıyor. Bunun nedeni de çok açık. Hem gayrimenkul fiyatları çok yüksek, hem de herkesin gücü gayrimenkul almaya tabii ki yetmez.

■Hiç göz ardı edilmemesi gereken bir olasılık daha var, bankadaki parasını çekip yastık altında tutmayı tercih edenler de olabilir.

234 milyar dolar var

Bankalardaki toplam döviz hesapları 16 Aralık itibarıyla 234 milyar dolara indi ve bir yılda yaklaşık 30 milyar dolar azaldı.

Bu tutarın yaklaşık 200 milyar doları yurtiçi yerleşiklere ait. 200 milyar doların da 119 milyar doları gerçek kişilerin, 81 milyar doları tüzel kişilerin döviz.

Döviz hesaplarında son dönemde görülen gerilemenin en büyük nedeni dövizde kısa dönemde pek artış beklenmiyor olması. Bu beklentiyi pekiştirecek şekilde sağlıklı ve inandırıcı politikalar uygulandığı takdirde neler olacağını bir düşünün. Bankalarda hala çözülebilecek milyarlarca dolar var. Her şey halkı ikna edecek ve güven verecek politikalar izlenmesine bağlı.

Ama hiç kimse “**Bakın döviz hesaplarında son dönemde de bir çözülme var, demek ki öyle çok radikal politikalar uygulanmadan da bu olabiliyormuş**” diye

23.12.2022

düşünüp kendini kandırmasın. Son dönemdeki azalmaların nedeni vatandaşın ve şirketlerin yine kısa vadeli düşüncülerinin bir sonucu. **“Döviz artmıyor, en azından şu dönem başka alanlardan para kazanalım”** düşüncesi bu çözülmeyi getirdi. Yoksa herkes tetikte; dövizin her an atağa kalkabileceği kaygısını atabilmiş kimse yok ki...

POLİTİKA FAİZİ KİMİN UMURUNDA Kİ...

Maliye Bakanı Nureddin Nebati aylar önce söylemişti:

“Merkez Bankası’nın politika faizini önemsizleştireceğiz...”

Nebati haklı çıktı. Merkez Bankası’nın politika faizinin hiçbir önemi kalmadı.

Dün Para Politikası Kurulu toplantısı vardı. Faiz, toplantının ne öncesinde konuşuldu, ne sonrasında...

Bir kere faizi gerçek anlamda Merkez Bankası’nın belirlemediğini zaten herkes biliyordu.

İkincisi faizin dün değiştirilmeyeceği de zaten belliydi.

Dolayısıyla malumun ilamı da kimsenin dikkatini çekmedi, çekmemesi de normaldi.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, Akşener'e hangi mesajı gönderdi

Ekrem İmamoğlu ve Meral Akşener'in, Saraçhane'deki dayanışmayı Kılıçdaroğlu'na karşı bir operasyona çevirmeleri üzerine CHP lideri, "Bir parti, diğer partinin içişlerine karışmamalı" diye uyarıda bulunmuştu.

Bunu çok tartıştık.

Ama Kılıçdaroğlu'nun başka bir mesajı daha vardı ki o biraz gölgede kaldı. Ekrem İmamoğlu'nu bir tek cumhurbaşkanı adayı ilan etmediği kalan Meral Akşener'e, "Çoklu aday da tartışılabilir, niye tartışılmasın?" diye mesaj verdi. CHP kaynakları, "Kılıçdaroğlu Akşener'e, eğer çok istiyorsan Ekrem İmamoğlu'nu sen aday göster, mesajını verdi" diyorlar. Kimine göre bu bir mesaj kimine göre ise rest. Akşener mesajı almış. Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı konusunda kararlı olduğunu görmüş. İmamoğlu konusunda ısrar ederse bunun 6'lı Masa'yı çatlatacağını fark etmiş. Bunun üzerine İYİ Parti'de çoklu aday seçeneği ciddi bir şekilde tartışılmaya başlanmış.

SON DURUM

CHP ve İYİ Parti cephesindeki tablo şöyle:

1. CHP'de Kılıçdaroğlu'ndan başka bir isim masaya gitmeyecek.
2. İYİ Parti, Kılıçdaroğlu'na kesin karşı.
3. Bu tablo ortak aday planının şansını azaltırken çoklu aday seçeneği güçlenmeye başladı.

4. İYİ Parti'de Akşener, Ekrem İmamoğlu'nu; Koray Aydın, Yavuz Ağırlioğlu ve Buğra Kavuncu ise Mansur Yavaş'ı destekliyor. Ama İmamoğlu ve Yavaş'ın Kılıçdaroğlu'na rağmen aday olamayacağı düşünülüyor.

5. İYİ Parti'de üçüncü yol arayışı başladı. Meral Akşener'in cumhurbaşkanı adaylığı için baskılar artmaya başladı.

Son durum: 6'lı Masa'da ibre çoklu adaya döndü.

KILIÇDAROĞLU'NA TARİHİ DESTEK NEREDEN GELDİ

Siyasi yasak kararı, Meral Akşener'in coşkulu desteği, Saraçhane mitingleri derken Ekrem İmamoğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı olarak ilan edilmesi an meselesiydi.

Kılıçdaroğlu bu planı nasıl bozarım diye düşünürken, HDP'den tarihi destek geldi. HDP'nin Gültan Kışanak'ı cumhurbaşkanı adaylığı olarak göstereceği haber verildi. Kışanak hakkında terör örgütüne üyelikten 11 ay 3 ay, terör propagandası yapmaktan verilmiş 3 yıl hapis cezası var. Henüz Yargıtay tarafından onanmadığı için adaylığının önünde bir engel yok. Ama karar onandığı takdirde adaylığı düşebilir.

AKŞENER, KIRMIZI ÇİZGİ

Ancak bu, hukuki bir süreçten ziyade siyasi bir hamle. Meral Akşener, Ekrem İmamoğlu'nu destekleyince daha önce Ekrem İmamoğlu'na yakın duran HDP, Kılıçdaroğlu lehine hamle yaptı. İlk aşamada Akşener'in muhalefetin cumhurbaşkanı adayını belirlemesinin önüne geçilmiş oldu. Çünkü HDP'nin kırmızı çizgisi Meral Akşener. Bu konjonktürden yararlanan Kemal Kılıçdaroğlu ise önemli bir desteği yanına çekmeyi başardı.

Muhalefet cephesi karşılıklı hamlelerle yoluna devam ediyor.

FORMÜL KILIÇDAROĞLU'NA YARADI

YSK Başkanı Muharrem Akkaya, Ekrem İmamoğlu'yla ilgili kararı Habertürk'ten Kübra Par'a değerlendirmiş ve "Adaylık süreci kesinleşmeden cezası kesinleşirse yerine başka bir aday gösterebilirler. Fakat kesinleştikten sonra listeye dokunmamız mümkün değil. Seçime girer ama kazansa bile mazbatasını verilmez" demişti.

ALTIN FIRSAT

YSK Başkanı'nın, listeler kesinleştikten sonra İmamoğlu'na verilen ceza onanırsa seçimi kazansa dahi mazbatasını verilemez yönündeki değerlendirmeleri Kılıçdaroğlu'nun elini güçlendirdi. Kılıçdaroğlu'nun eline altın bir fırsat geçmiş oldu. Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu konusunda ısrar edenlere, "Peki

cezası kesinleşirse, kazansa dahi mazbatasını alamazsa kendi elimizle Erdoğan'a hem cumhurbaşkanlığını hem İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nı hediye etmiş olmaz mıyız?" diyormuş.

Kılıçdaroğlu iyi yerden yakalamış.

ASGARİ ÜCRETE İKİNCİ DÜZENLEME OLUR MU

"DAHA dur bakalım, asgari ücret yeni belirlendi, üzerinden 24 saat geçmedi, sen ikinci düzenlemeden söz ediyorsun" denilebilir.

Ama bunun işaretini ben vermedim. Cumhurbaşkanı Erdoğan verdi. Ben sadece yorumluyorum.

Cumhurbaşkanı asgari ücreti açıkladığı toplantıda ne dedi? "Beklenmedik bir tabloyla karşılaşırsak geçen yıl olduğu gibi bir ara düzenleme yapmaktan da kaçınmayız" dedi.

Hükümet enflasyonu yıl ortasında yüzde 30'a, yıl sonu itibarıyla yüzde 20'ye düşürmekte kararlı.

Türkiye'nin hedefleri bunlar da, bir de devam eden Rusya-Ukrayna savaşı var. Her şey Türkiye'nin kontrolünde değil. Kış aylarından çıkarken gündemimizde yine memur ve emekli maaşlarına yapılacak artış ve asgari ücrette düzenleme olacak. Ayrıca Türkiye en geç haziranda seçimlere gidecek.

Şimdiden bir kenara yazın, seçimlere giderken en çok tartışacağımız şeylerden biri asgari ücrete ara düzenleme olacak. Gözler bir kez daha Cumhurbaşkanı Erdoğan'a çevrilecek. "Yaparsa reis yapar" denilecek.

Esfender KORKMAZ

Dünya, Türkiye'de dış borç temerrüt riski var diyor

23 Aralık 2022 Cuma

Başkanlık sistemine kadar siyasette kampaşma ve kavga iktidarı ayakta tuttu. Başkanlık sisteminden sonra her şeyin aşırısında olduğu gibi, artık siyasette de aşırı kampaşma tepki çekiyor.

Siyasi iktidar alıştığı kavga ve kampaşmayı, şirketlere karşı da kullanmaya başladı. Marketlere ceza, sermayeye neden yatırım yapmıyorsunuz gibi tehditler, aslında sistemle ve piyasa ile kavga yapmaktır. Ne var ki, piyasa ile kavga tırmadıkça ekonomide riskler de arttı.

Dahası içeride sertleşme yanında, demokratik Batı ile de sertleşmeyi tercih etti ve Şanghay'a üye olmak istediğini belirterek demokrasi ve hukukta da daha fazla güven kaybetti.

Bu nedenle yerli ve yabancı sermaye artık yatırım yapmıyor ve tersine yurt dışına çıkıyor. Son beş yıldır , yerli sermayenin de, içeride bankalara borçlanarak yurt dışında yatırım yaptıklarına şahit olduk.

Bunların nedeni iktidara olan güvenin dip yapmasıdır. Çünkü iktidarın güven verecek, piyasaları ve iktisadi ajanları tatmin edecek bir politikası yoktur.

Türkiye için risklerin başında döviz sorunu geliyor. Türkiye 2022 yılında 48 milyar dolar cari açık verdi. Bu sene Rusya ve Çin'e olan yıllık dış ticaret açığımız, 89,56 milyar dolardır. Türkiye bir yıl içinde 186 milyar dolar dış borç çevirmek zorundadır. Buna karşılık MB rezervleri eksidir.

Bu sorunlar, Katar'dan 5 milyar, Suudilerden 10 milyar, gelmesiyle ve Rusya'ya olan gaz borcunu ertelemekle çözülmez. Ciddi bir istikrar programı yapmamız ve IMF ile anlaşmamız gerekir. Tersine siyasi iktidar piyasalar ile kavga yaptıkça güven kaybolacak, yabancı yatırım gelmeyecek. Türkiye dış borçlarını çevirmekte zorlanacaktır.

Aslında; dünya konjonktürü ve pandemi gelişmekte olan ülkeler için ve bu arada Türkiye için dış borçlarda temerrüt riski doğurdu. Bunu biz söylemiyoruz, bütün dünya söylüyor.

*Almanya'da yayımlanan "Global Debt Monitor 2022" Asya, Afrika, Latin Amerika ve Doğu Avrupa'da 135 ülkenin borçlarının kritik (kriz sınırına çok yakın) bir düzeyde olduğunu yazdı. 39 ülkede durumun çok kritik olduğunu belirtti. Türkiye de söz konusu ölçütlere göre kritik ülkeler arasında yer alıyor.

*Bu sene Mart ayında Dünya Bankası internet sayfasında bir analiz "gelişmekte olan ülkelerin borç krizleri dalgasına" karşı uyardı.

*Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch'in Banka Notlarından Sorumlu yetkilisi, Ekim 2022 ayında, EMEA (Avrupa, Orta Doğu ve Afrika) bölgesi ve BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu-Azerbaycan, Belarus, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Özbekistan, Rusya ve Tacikistan) ülkelerinde kur riskinin kırılganlığı artırdığını açıklamıştı.

*Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) düşük ve orta gelirli 120 ekonominin borç kırılganlık göstergelerini inceleyerek hazırladığı bir rapor, 19'u çok kritik düzeyde olmak üzere 72 ekonominin temerrüt riski açısından 'kırılgan' olduğunu ifade ediyor.

UNDP borç Kırılganlık Listesi'nde ülkeler üç kategoriye ayrılmıştır.

Temerrütte/Temerrüte düşmek üzere; Temerrüt riski çok yüksek ve Yüksek Spekülatif. Türkiye, Yüksek Spekülatif kategorisinde yer aldı. Oysa ki 1984 dünya borç krizinde Türkiye'nin kriz riski yoktu.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİNDE DIŞ BORÇ TEMERRÜT RİSKİ OLANLAR					
Temerrüte düştü/düşmek üzere		Ciddi temerrüt riski taşıyor		Yüksek spekülatif	
Venezüela	Ekvador	Sri Lanka	Gabon	Pakistan	Nijerya
Arjantin	Sao Tome	Angola	Mali	Tunus	Türkiye
Lübnan	and Principe	Lao PDR	Kongo	Mısır	Ukrayna
Somali	Grenada	Kongo Cum.	Demokratik	Ürdün	Tacikistan
Zambiya	Zimbabwe	Mozambik	Cumhuriyeti	Etiyopya	Özbekistan
Belize	Sudan			Karadağ	Moldova

Kaynak; UNDP gelişmekte olan ülkelere dış borç kırılganlık raporu

Siyasi iktidar içerde dış borçlarda temerrüt riski var diyenlere aldırış etmiyor, tersine suçluyor. Bari dünyaya kulağını açsın.

23 Aralık 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Asgari ücrette rekor artış

Dün tüm Türkiye, açıklanacak asgari ücret rakamına kilitlenmişti. Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan**, asgari ücreti **8 bin 506 TL** olarak açıkladı. Bu yaklaşık olarak **yüzde 55'lik rekor bir artışa** denk geliyor. Tüm kesimleri memnun eden bir karar oldu. Bu artış sadece asgari ücretlileri değil tüm memurları-işçileri ve emeklileri yakından ilgilendiriyor.

Dün önemli bir haber de Merkez Bankası'ndan geldi. MB de **faizi değiştirmeyerek yüzde 9'da bıraktığını** açıkladı. Eğer fiyatlardaki mantıksız yükseliş durursa ve fırsatçılara göz açtırılmazsa asgari ücretteki bu rekor artış, vatandaşın derdine derman olmuş gibi duruyor.

Dün yazdım ama tekrar etmekte fayda görüyorum. Asgari ücrette yapılan artışın enflasyon karşısında erimemesi için fırsatçılara asla göz açtırmamak gerekir. Ellerin yeni etiketlerle ücret artışlarını bekleyen fırsatçı perakendecilere ve açgözlü tedarikçilere en ağır yaptırımlar gelmeli.

DOLAR İLLETİNDEN KURTULMALIYIZ

Diğer yandan tüm dünyayı saran enflasyon yangınına söndürmenin tek yolu da Amerikan Doları illetinden kurtulmaktan geçiyor. Biz Türkiye'de ne önlem alırsak alalım, ne kadar çok üretirsek üretelim, **Amerika karşılıksız trilyonlarca dolar bastıkça kendi enflasyonunu tüm dünyaya ihraç etmiş oluyor**. Bundan en büyük payı da Türkiye alıyor. Çünkü o kredi derecelendirme kuruluşu dedikleri kurumlar vasıtasıyla, karşılıksız bastıkları paraların dahi Türkiye'ye gelmesine engel oluyorlar.

Küresel güçlerin kendi senaryolarına uymayanları cezalandırma yöntemlerinden bir tanesi bu. Arkasından sırayla **ambargolar, hatta bombalamalar** geliyor. Ülkelerin üzerine terörist örgütlerin salınması veya darbelerin organize edilmesi ise bu güçler için sıradan olaylar.

AŞACAK ÇOK ENGELİMİZ VAR

Özetle, 8 bin 500 liralık asgari ücret tüm Türkiye'ye hayırlı olsun. Ancak Türkiye'nin yapacak çok işi, aşacak çok engeli var. Konsantrasyonumuzu kaybettiğimiz anda küresel güçlerin yürürlüğe soktuğu "**bütün insanlığı sıfırlama**" senaryosu altında ezilmek işten bile değil. Bu açıdan çok kritik günler yaşıyoruz.

Önümüzdeki seçim, bu konsantrasyonun ve güçlü iradenin sınavı olacak. Washington'da kahraman gibi karşılanan ve Kongre'ye konuşma yapan **Zelenski**'nin ülkesi Ukrayna'nın haline bakınca, bunların gözünde kahraman olmanın aslında en büyük felaket olduğunu hiç unutmamak lazım. Batı'nın para ve silah yığıldığı Ukrayna'da asgari ücreti merak eden yok. Elektrik, su ve ısıtma sisteminin olmadığı yerde asgari ücret konuşulur mu?